

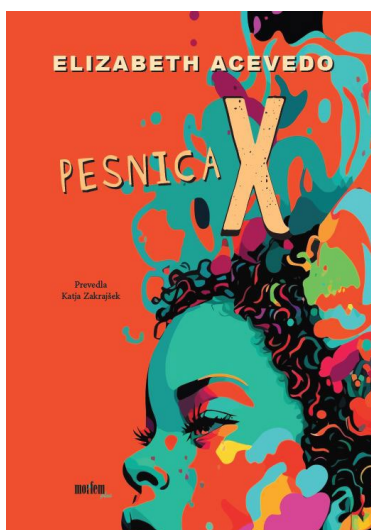

Utemeljitev nominacije za nagrado Vasje Cerarja 2025

KATJA ZAKRAJŠEK

Komisija za nagrado Vasje Cerarja v sestavi **Ana Barič Moder** (predsednica), **Maja Kraigher** in **Diana Pungeršič** je med nominirance za nagrado Vasje Cerarja 2025, ki se letos podeljuje v kategoriji del, namenjenim bralstvu nad 12 let, uvrstila roman v verzih ***Pesnica X*** avtorice **Elizabeth Acevedo** (Morfemplus, 2024) v prevodu **KATJE ZAKRAJŠEK**.

Utemeljitev komisije za nagrado Vasje Cerarja 2025:

Večnaslovniški roman v verzih *Pesnica X*, prvenec dominikansko-ameriške pesnice, slamerke in profesorice ustvarjalnega pisanja, bralstvo pritegne v življenje srednješolke Xiomare, ki s svojo dominikansko družino živi v kulturno mešanem newyorškem Harlemu. Pesmi, v katerih izpovedovalka beleži vsakdan, osmišlja odnose in predeluje zapletena čustva, so prostor njene notranje svobode ter poligon za raziskovanje lastnega jaza in izraza. Knjiga ima romaneskno strukturo z močnim notranjim šivom, ki ga ustvarjajo motivna ali tematska ponavljanja in medsebojno navezovanje posameznih pesmi. Večina je sicer izpisana v prostem verzu, a v knjigi najdemo tudi najrazličnejše sodobnejše pesemske oblike, blizu ready-made poeziji (seznam, klepet, molitve), pa tudi strožje forme, kot so likovna pesem ali haikuji. Sicer pretežno narativna poezija je spretno pretkana z metaforami in slikovitimi prisposodobami, ki po zaslugi izvirne in prožne ubeseditve delujejo kot del ubrane celote. Xiomarina izpoved je neredko zvočno domišljena in sploh izpisana v razgibanem jeziku, mešanici različnih registrov – od sproščenih pogovornih tonov z narečnimi in zlasti slengovskimi izrazi preko citatov iz Svetega pisma in molitvenih obrazcev do hispanizmov oziroma španskih izrazov, ki pripoved še močneje sidrajo

v čas in prostor. Prevod odlično lovi vse slogovne odtenke in navdušuje tako z natančno, tudi terminološko točno ubeseditvijo, povezano denimo s slamovsko poezijo ali cerkvenim življenjem, kakor s pogumnimi spusti v najbolj sproščene lege slovenskega jezika. Poseben čar knjige so številne docela pesniške rešitve, ko »dlani frfotajo po zraku« in pesem resnično postane lirično poglavje zase.

Foto: Gordana Grlić

Življenjepis prevajalke

Katja Zakrajšek (1980) je prevajalka in komparativistka, ki jo najbolj zanimajo prevodno manj zastopane pisave, zlasti afriške in afrodiasporske. Prevaja leposlovje in humanistiko iz angleščine, francoščine in portugalsčine ter občasno iz slovenščine v angleščino. Piše tudi spremne besede in članke o književnosti in prevajanju; na področju otroške in mladinske književnosti se predvsem trudi mlademu bralstvu in tistim, ki delajo z njim, ponuditi orodja za boljše razumevanje vprašanj

rasizma in diskriminacije (spremna beseda k romanu Angie Thomas *Vse se vrača*, »Mali zasilni priročnik za antirasistično branje« v reviji *Otrok in knjiga ...*). Teh tem se dotika tudi roman *Pesnica X* Elizabeth Acevedo. Za svoje »odrasle« prevode je prejela nagrade Radojke Vrančič (Monique Truong: *Knjiga soli*), lirikonov zlát (izbor pesmi Warsan Shire), Sovretovo nagrado (Bernardine Evaristo: *Dekle, ženska, druga_i*) in bila nominirana za Nodierjevo nagrado (Alain Badiou: *Gledališče in filozofija*). S prevodom mladinskega romana *#3špehbombe* Clémentine Beauvais pa se je uvrstila tudi na častno listo IBBY.